

Bijlage 8 Controleprotocol 2026 Omgevingsdienst Groene Metropool

1. Algemeen

1.1 Inleiding

Als voorbereiding op en ondersteuning van de uitvoering van de accountantscontrole op de jaarrekening 2026 legt het algemeen bestuur van Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) een aantal kaders vast. Deze zijn beschreven in dit controleprotocol.

Object van accountantscontrole zijn de jaarcijfers van ODGM en daarmee ook het financieel beheer zoals uitgeoefend door de directeur van ODGM in opdracht van of namens het dagelijks bestuur van ODGM.

1.2 Doelstelling

Met dit controleprotocol geeft het algemeen bestuur van ODGM de accountant nadere aanwijzingen over:

- de reikwijdte van de accountantscontrole;
- de daarvoor geldende normstellingen;
- de te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening van ODGM;
- de wet- en regelgeving die in het kader van het financieel beheer onderwerp van de rechtmatigheidscontrole zijn.

1.3 Wettelijk kader

Grondslag accountantscontrole

De Gemeente- en Provinciewet schrijven voor dat de Gemeenteraad cq Staten één of meer accountants aanwijst als bedoeld in artikel 393 eerste lid Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor de controle van jaarrekening en het daarbij verstrekken van een controleverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen. Voor ODGM, als gemeenschappelijke regeling, geldt dat het (algemeen) bestuur het als vertegenwoordiger van de Raden dit vaststelt.

Controleverordening en Financiële verordening

Dit controleprotocol is verder gebaseerd op de controle- en financiële verordening van ODGM.

De controleverordening beschrijft de uitgangspunten rondom de accountantscontrole van de jaarstukken.

De financiële verordening (ex artikel 213 Gemeentewet en artikel 217 van de Provinciewet) beschrijft de controle op het financieel beheer en de inrichting van de financiële organisatie van ODGM.

Het algemeen bestuur van ODGM heeft deze verordeningen op 12 februari 2026 de vastgesteld.

2. Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid én rechtmatigheid)

In artikel 213 Gemeentewet is voorgeschreven dat de controle van de jaarrekening gericht zal zijn op het afgeven van een oordeel over:

- a. de jaarrekening een getrouw beeld geeft van zowel de baten en lasten als de grootte en samenstelling van het vermogen;
- b. de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 van de Financiële-verhoudingswet rechtmatig tot stand zijn gekomen
- c. de jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels, bedoeld in artikel 186 Gemeentewet
- d. de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Het verslag van bevindingen/management letter bevat in ieder geval bevindingen over:

- a. De inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken
- b. een tabel van fouten en onzekerheden voor de specifieke uitkeringen.

Bij de controle zijn bepalend voor de uit te voeren werkzaamheden:

- Nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 213, lid 6 Gemeentewet (Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten)
- Het besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado)

3. Te hanteren goedkeurings-en rapporteringstoleranties

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de verantwoorde baten en lasten en balansmutaties en financiële beheerhandelingen met een belang groter dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie. De accountant richt de controle in

op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties en statistische deelwaarnemingen en extrapolaties.

3.1 Goedkeuringstolerantie

De goedkeuringstolerantie is de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers wordt beïnvloed. De goedkeuringstolerantie is de basis van de af te geven controleverklaring door de accountant en van de rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur.

In het volgende schema zijn de goedkeuringstoleranties opgenomen zoals vast te stellen voor de te controleren jaren. Deze komen overeen met toleranties zoals voorgeschreven door de BADO.

	Strekking controleverklaring		
	Goedkeurende verklaring	Verklaring met beperking	Verklaring van oordeel -onthouding / afkeurende verklaring
Afwijkingen in de jaarrekening en onzekerheden in de uitvoering van de controle.	≤2%	>2% - ≤4%	>4%

De percentages worden genomen van de totale begrote programmalasten na laatste begrotingswijziging.

In de begroting 2026 van ODGM is het volgende lastentotaal opgenomen: € 53.242.000

Dit betekent voor de goedkeuringstolerantie:

Maximaal toegestaan bedrag aan fouten en onzekerheden (2%): € 1.064.840

3.2 Rapporteringstoleranties

Rapporteringstoleranties geven de grens aan waarboven de accountant fouten of onzekerheden individueel rapporteert in het accountantsverslag.

Rapporteringstolerantie uitvoering reguliere accountantscontrole

Deze tolerantie is gelijk aan of lager dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. Een lagere rapporteringstolerantie leidt in beginsel niet tot

aanvullende controlewerkzaamheden, maar wel tot een uitgebreidere rapportage van bevindingen.

Voor de rapporteringstolerantie stelt het algemeen bestuur dat de accountant elke fout of onzekerheid boven € 50.000 rapporteert, die hij in het kader van de uitvoering van de accountantscontrole signaleert.

Rapporteringstoleranties Single Information Single Audit (SiSa)

In de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over specifieke uitkeringen, voor zover voor ODGM van toepassing. In het kader van Single Information Single Audit (SiSa) zijn door het Ministerie van BZK rapporteringstoleranties voorgeschreven ten aanzien van geconstateerde fouten bij deze specifieke uitkeringen.

Rapporteringstoleranties Wet Normering Topinkomens (WNT).

In de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de Wet Normering Topinkomens (WNT). Door het Ministerie van BZK zijn de rapporteringsmodellen en verantwoordingstoleranties voorgeschreven.

4.Reikwijdte van de rechtsmatigheidsverantwoording

4.1 Normenkader

De rechtsmatigheidscontrole 2026 maakt gebruik van het normenkader (bijlage 1). Dit omvat de voor de accountantscontrole relevante regelgeving van hogere overheden en van ODGM zelf en is limitatief gericht op:

a) Naleving van wettelijke kaders.

Dit uitsluitend voor zover deze directe financiële beheers-handelingen betreffen of kunnen betreffen. Voorbeelden van deze zgn. externe wetgeving zijn:

- i. Algemene verbindende voorschriften van de EU, zoals de Europese aanbestedingsrichtlijnen;
- ii. Wet- en regelgeving waarin nadere voorschriften zijn opgenomen inzake specifieke uitkeringen en subsidies vanuit de EU, het Rijk en andere subsidieverstrekkende instanties;
- iii. Fiscale en sociale wet- en regelgeving;
- iv. Overige algemene wet- en regelgeving, zoals de Awb en Bezoldigingswetten en besluiten;
- v. Gemeente- en Provinciewet;
- vi. Wet Normering Topinkomens;
- vii. Wetgeving en regelgeving die inrichtingsvereisten voorschrijven (voorbeeld BBV);
- viii. Specifieke wet- en regelgeving ten behoeve van de eigen taakuitvoering.

b) Naleving van de eigen kaders van ODGM

Een overzicht van deze kaders is opgenomen in bijlage 1.

4.2 Rechtmatigheidstoetsing door het dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur is zelf verantwoordelijk voor de verantwoording over de financiële rechtmatigheid. In plaats van de accountant, rapporteert het bestuur over fouten én onduidelijkheden (bij elkaar opgeteld) die boven een verantwoordingsgrens uitkomen. De rechtmatigheidsverantwoording is een onderdeel van de jaarrekening. De accountant toetst de getrouwheid van de door het dagelijks bestuur afgegeven rechtmatigheidsverantwoording;

De accountant toetst deze aan de hand van het normenkader (bijlage 1) en van een aantal criteria en verordeningen:

- a. Begroting, op basis van het begrotingscriterium;
- b. M&O-criterium (beleid ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik);
- c. Financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet;
- d. Controleverordening ex artikel 213 Gemeentewet.

5. Rapportering door de accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant, zoals hierna in het kort weergegeven, als volgt:

5.1 Management letter

Naar aanleiding van de controle geeft de accountant in een management letter een oordeel over kwaliteit van de beheersorganisatie.

Het gaat over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover waarborgen.

De accountant rapporteert ook eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door ons gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging.

5.2 Verslag van bevindingen

Overeenkomstig de Provinciewet doet de accountant verslag van de jaarrekeningcontrole aan het algemeen bestuur en in afschrift aan het dagelijks bestuur. Dit verslag gaat in op bevindingen en conclusies naar aanleiding van de werkzaamheden van de accountant.

In dit verslag gaat de accountant in op de volgende onderwerpen:

- a) Opdracht, scope en uitkomsten
- b) Financiële analyse
- c) Aandachtspunten en bevindingen in de controle
De accountant licht gesignaleerde onrechtmatigheden toe en specificeert deze gespecificeerd naar de aard van het criterium (begrotingscriterium, voorwaardencriterium, etc.).
- d) Actuele ontwikkelingen

Het verslag bevat verder de volgende bijlagen:

- Goedkeuringstolerantie en rapporteringstolerantie
- Niet gecorrigeerde fouten en onzekerheden
Dit betreft fouten of onzekerheden die de rapporteringstolerantie, als bedoeld in hoofdstuk 3 van dit controleprotocol, overschrijden.

5.3 Controleverklaring

In de controleverklaring geeft de accountant, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weer. De accountant geeft een oordeel over zowel de getrouwheid en toetst daarbij ook of de door het dagelijks bestuur afgegeven rechtmatigheidsverantwoording getrouw is.

De accountant geeft een expliciet oordeel over de rechtmatigheid van specifieke uitkeringen. Dit oordeel komt in een aparte sectie in de verklaring. Ook het dagelijks bestuur moet deze fouten/afwijkingen opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording.

De controleverklaring is bestemd voor het algemeen bestuur, zodat deze de door het dagelijks bestuur opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

6. Vaststelling

Dit controleprotocol, inclusief het normenkader, treedt in werking op de dag na bekendmaking.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Groene Metropool van 2026.

de voorzitter,

...

de secretaris,

dhr. R. Vlaander

Bijlage 1: Normenkader voor de rechtmatigheidscontrole

Deze bijlage bevat een inventarisatie van de in het kader van de rechtmatigheidscontrole bij Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM) relevante algemene wet- en regelgeving. Indien nodig zal ODGM ter verdere implementatie van de uitvoering van deze algemene wet- en regelgeving eigen verordeningen en/of beleidsregels opstellen waarmee een nadere invulling wordt gegeven voor de lokale uitvoering van het daaraan verbonden financiële beheer. Deze verordeningen zullen alleen in het kader van de rechtmatigheid worden getoetst voor zover deze een externe werking hebben.

Inventarisatie wet- en regelgeving in het kader van rechtmatigheidscontrole .

De volgende regelingen gelden in ieder geval:

Externe regelingen:

- Wet gemeenschappelijke regelingen
- Gemeentewet
- Provinciewet
- Algemene wet bestuursrecht
- Besluit begroting en verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV)
- Fiscale wetgeving: Wet op de omzetbelasting, Wet Modernisering Vpb-plicht voor overheidsondernemingen;
- Wet financiering decentrale overheden;
- Regeling Schatkistbankieren decentrale overheden;
- Aanbestedingswet 2012
- Besluit accountantscontrole decentrale overheden;
- Wet BIBOB
- Ambtenarenwet;
- Sociale verzekeringswetten en pensioenwet
- Arbeidsomstandighedenwet;
- CAO Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO)
- Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra)
- Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)
- Wet Open Overheid (WOO);
- Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)
- Archiefwet
- Wet milieubeheer;
- Wet investeringsbudget stedelijke vernieuwing;
- Wet bodembescherming;
- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;

Met opmerkingen [jt1]: Lijst met regelingen is op basis van normenkader ODRN en ODRA plus aanvullingen. Er zijn nog een aantal vragen en opmerkingen, zie Excel Normenkader ODRA, ODRN en ODGM.

Ook dienen alle interne stukken opgesteld te worden/tijdig beschikbaar te zijn zodat deze meegenomen kunnen worden bij de controle, Dit nog toetsen

- De omgevingswet, het omgevingsbesluit en alle krachtens deze wetgeving vastgestelde AMvB's;
- Overige in de gemeenschappelijke regeling van ODGM en de jaarprogramma's voor de gemeenten en provincie opgenomen wetten en verordeningen waarvan de uitvoering is opgedragen aan ODGM. Dit zijn (niet limitatief): Wet geluidhinder, Wet vervoer gevaarlijke stoffen, BRZO, Woningwet, Wet BAG, Huisvestingswet, Vuurwerkbesluit, Monumentenwet.

Interne regelingen en kaders:

- Gemeenschappelijke regeling ODGM
- Financiële verordening ODGM
- Controleverordening ODGM
- Treasurystatuut ODGM
- Beleid misbruik en ongeenlijk gebruik (M&O)
- Begroting ODGM
- Dienstverleningsovereenkomsten met partners
- Werkpakketten met partners
- Mandaatbesluiten ODGM
- Arbeidsvoorwaardenreglement (AVR) Gelderse Omgevingsdiensten.
- Personeelshandboek
- Piketregeling
- Arbo-richtlijnen + thuiswerkplek

Specifieke (subsidie) regelgeving

De Rijksoverheid dan wel andere instanties initiëren voor subsidies en/of specifieke uitkeringen Specifieke (subsidie) regelgeving. Deze regelgeving is niet in dit normenkader opgenomen. Hiervoor wordt verwezen naar het Overzicht Specifieke Uitkeringen dat op de website van het ministerie van BZK is te vinden: www.minbzk.nl. Deze specifieke geldstromen vallen ook onder de rechtmatigheidscontrole.